

Oppdal Skiheiser AS  
Kjerkvegen 112  
1386 ASKER

Att.:

Saksbehandler: Ingunn Diex Rognes, 22995931  
Vår ref.: 23/342-6  
Deres ref.:  
Dato: 23.11.2023

## Tilsynsrapport og avslutning av tilsyn

### Om tilsynet

Statens jernbanetilsyn (SJT) har gjennomført et dokumenttilsyn av Oppdal Skiheiser AS. Tema for tilsynet var å undersøke om Oppdal Skiheiser AS oppfyller krav til redningsberedskap som er gitt i forskrift om taubaner.

Tilsynet ble varslet 23. februar 2023, og virksomheten sendte dokumentasjon 9. mars 2023. Tilsynet ble gjennomført på vårt kontor ved gjennomgang av innsendt dokumentasjon fra Oppdal Skiheiser AS. Beklageligvis har ikke tilsynet blitt fulgt opp før nå.

Vårt tilsynslag bestod av Ingunn Diex Rognes (tilsynsleder) og Jan Bøen (medrevisor).

Tilsynet ble gjennomført som en del av vårt årlige tilsynsprogram. Tilsynet er basert på stikkprøver. Det innebærer at det kan eksistere mangler som ikke er blitt avdekket under tilsynet.

Vi mottok deres kommentarer til utkastet den 22. november 2023 og de er innarbeidet i rapporten.

Tilsynsrapporten inneholder ingen vedtak. Vi har likevel sett det som hensiktsmessig å omtale gjeldende regelverk på området og hvilke funn vi har gjort, samt vår vurdering av disse funnene.

Tilsynet anses med dette som avsluttet.

## **Hva sier regelverket?**

Forskrift om taubaner § 2-13 tredje ledd bokstav f stiller krav om at en virksomhet skal ha en beredskapsplan. Paragraf 2-15 har krav om hva denne planen skal inneholde. Oppramsingen i bestemmelsen er minimumskrav av hva planen skal omtale. Dette er i hovedsak en detaljert plan for hvordan redning skal foregå, varslingsliste, utstyrsliste, og rutiner for å planlegge, gjennomføre og evaluere redningsutstyr. Lister og oversikter skal være oppdaterte og gjenspeile den faktiske redningskapasiteten i virksomheten.

Kravet til redningsøvelser for svevebaner er ytterligere presisert i § 3-7, og det stilles krav om blant annet minst en fullskala redningsøvelse før starten av hver sesong, hvor alle parter som er beskrevet i redningsplanen skal delta. Det skal også øves på nedfiring av passasjerer og holdes jevnlig øvelser som skal evalueres i etterkant for å sikre læring. Evalueringen skal dokumenteres.

I § 3-6 er det beskrevet at redning skal skje på en trygg måte uten aktiv medvirkning av passasjerene. Redningsutstyr skal være tilgjengelig til enhver tid og redningstjenesten må være organisert på en slik måte at brukernes liv og helse ikke utsettes for uakseptabel fare. Redning skal gjennomføres innen maksimalt to timer fra heisen stopper. Beredskapen for den enkelte heis må derfor utformes på en måte som gjør at kravet om redningstid kan overholdes. I § 3-11 om driftskontroll er det et krav at tilstrekkelig redningspersonell er tilgjengelig før taubanen åpnes.

## **Virksomhetens kommentarer**

«I punktet om Vangsliekspressen i tredje avsnitt på deres vurdering vil vi bemerke at det vil være uaktuelt å holde driften i en av heisene dersom det pågår redning i den andre delen av Vangsliekspressen.

Den 30. mars 23 avholdt vi øvelse i kameratredning og nedfiring både av eget redningspersonell og av eget personell som satt i stolene. På denne øvelsen deltok det 14 heiskarer/skipatruljer på øvelsen. Når det gjelder kameratredning benytter vi det samme utstyret som vi bruker til vanlig evakuering.

Ved siden av vanlig evakuering ble det også øvd på selvevakuing av skipatruljer som sitter i stolene ved en eventuell stopp på en stolheis. På store dager i anlegget skal skipatruljer alltid bringe med seg en egen sekk fra dalstasjon til toppstasjon slik at de har muligheter til å evakuere seg selv ned fra stolen i heisen for så å kunne delta på en virkelig evakuering av andre gjester. En slik selvevakueringssekk har vi plassert i kjørebueene til alle våre stolheiser.

Til slutt vil vi informere om at vi nå i høst har engasjert en rutinert klatrer med mye klatreefaring inn i vår arbeidsstokk. Vi har som mål å bli bedre og øve mer i mindre grupper. Samtidig skal vi prøve å tilpasse utstyret bedre gjennom at vi kun har med oss det utstyret som vi har behov for, med andre ord kvitte oss med utstyr som ikke er nødvendig.»

## **Hva vi fant under tilsynet**

Her legger vi fram det vi har funnet under gjennomgangen av innsendt dokumentasjon. Virksomheten har et ryddig styringssystem med en systematikk som er lett å følge. Vi antar at varslingslisten er et levende dokument som oppdateres fortløpende når nye ansatte kommer inn og andre slutter.

Det finnes en varslingsliste som også omtaler alle med opplæring i redning fra stolheis. Ressurser for redning kalles inn av redningsleder ved behov. Redningsleder disponerer i en evakueringssituasjon alt nødvendig mannskap i heisanlegget, inkludert skipatrolje.

Det er ikke omtalt om dere har et automatisk varslingsystem til mobiltelefoner ved behov for å kalle inn redningskapasitet som ikke befinner seg i anlegget, eller om ressursene som trengs alltid er til stede i anlegget.

Dere opererer med fem redningslag for Vangsliekspressen. Dere har fem komplette redningssekker fra Petzl med utstyr for redning og nedfiring. I tilfelle feil på utstyr eller behov for kameratredning har dere ekstra utstyr i form av fire sekker med ekstra redningstau tilgjengelig.

Siste øvelse ble gjennomført 30. mars 2023, men før oppstart av ny sesong planlegger dere en større øvelse med gjennomgang av alt utstyr. Nest siste øvelse ble evaluert skriftlig i ettertid og denne ble oversendt til oss.

Vi fikk oversendt oversikt over førstehjelpsutstyr, kommunikasjonsutstyr og redningsutstyr.

Evakueringsplanen for Vangsliekspressen har oversikt over redningsledere. For redning fra denne heisen har dere dimensjonert behovet for redningsberedskap til fem redningslag.

Oversendt dokumentasjon omtaler hvilken opplæring ansatte får før de regnes som redningspersonell.

### **Vår vurdering**

Vi vurderer at beredskapsplanen dekker de områdene som nevnt i § 2-15. Systematikken gjør at de ansatte lett kan finne frem til relevant dokumentasjon.

Vangsliekspressen er en stolheis med to separate bæretrekktau, som gjør at øvre og nedre del kan kjøres uavhengig av hverandre. Ved redning betyr det at teknisk svikt i den ene delen ikke påvirker den andre delen, og at redningsberedskapen derfor kan dimensjoneres ut fra det lengste strekket av de to delene. Dere påpeker at den andre delen av heisen ikke vil driftes under en redningsaksjon, men det at drift er mulig gjør at dere kan tømme den andre delen av heisen og at antallet stoler det skal reddes fra reduseres.

Dere opererer med 5 redningslag for denne stolheisen. Med 6-seters stoler og bobler vil 5 redningslag utgjøre omkring 6 stoler for hvert lag dersom man klarer å ha fortsatt drift på den ene delen av heisen for å tømme denne.

Denne redningsberedskapen anser vi å være tilstrekkelig til å kunne nå kravet om at alle skal være reddet ned innen 2 timer. Vi vil likevel få fremheve at øving er helt avgjørende for at tidskravet skal kunne nås, og i tilfeller med dårlig vær og vind vil man i realiteten ha mye kortere tid enn 2 timer på å gjennomføre redning før det går utover sikkerheten til passasjerene.

Dere har ikke satt opp faste redningslag ut fra de personene som står på varslingslista. Vi minner om viktigheten av at det jobbes bevisst med å alltid ha nok ressurser tilgjengelig når heisen er i drift.

Dere øvde på kameratredning den 30. mars 2023, og dere bruker det samme utstyret ved redning av redningsmann som for annen redning. For å sikre at redningsplanen kan

gjennomføres som planlagt og innenfor maksimalt to timer etter heisen har stoppet bør det finnes utstyr og ressurser tilgjengelig som gjør at redningsoperasjonen ikke blir unødvendig forsinket av for eksempel feil på utstyr eller behov for å redde redningsmann.

Evalueringen som ble oversendt som gjelder nest siste øvelse viser at øvelsen kun ble gjort mellom tre master, men over to dager og i to ulike heiser. Evalueringen er grundig og viser tydelig hva dere har hatt som tema for øvelsen. Vi minner likevel om kravet i taubaneforskriften § 3-7 om at det skal gjennomføres en større redningsøvelse før oppstart av hver sesong. Vi anbefaler at dette gjøres som en fullskala øvelse med redning langs hele heisen.

Oversikten over førstehjelpsutstyr, kommunikasjonsutstyr og redningsutstyr fremstår oversiktlig og ryddig.

Dere kan vurdere å ta inn en bestemmelse om at det skal gjøres en evaluering av gjestene som sitter i heisen fra bakken, for å identifisere passasjerer som er ekstra utsatt og bør vurderes å reddes ned først. Dersom det er dårlig vær bør dere vurdere å kjøre heisen med lavere kapasitet, og eventuelt også ha en person som står ved påstigning for å vurdere om gjestene er godt nok kledd.

## **Andre forhold**

Vi har ikke notert andre forhold som vi anser som relevant å rapportere i forbindelse med dette tilsynet.

### **Rapportdato:**

23.11.2023

Ine Ancher Grøn  
*senioringeniør - revisjonsleder, tilsyn*

Ingunn Diex Rognes  
*tilsynsleder*

***Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur***

## Vedlegg 1 Regelverk og rettigheter

### Vi kan føre tilsyn og fatte vedtak

Lov om fornøyelsesinnretninger (tivoliloven<sup>1</sup>) § 12 gir SJT myndighet til å føre tilsyn.

Lov om taubaner (taubaneloven<sup>2</sup>) § 12 gir SJT myndighet til å føre tilsyn.

Vi varsler om at vi vil fatte vedtak etter lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven<sup>3</sup>) § 16.

Vedtak om pålegg om å gi oss opplysninger og gjennomføre korrigerende tiltak er hjemlet i lov om fornøyelsesinnretninger §§ 14 og 15.

### Dere har rett til å få veiledning om regelverket

Etter forvaltningsloven § 11 har dere rett til å få veiledning om krav i lover og forskrifter som vi fører tilsyn etter. Dette betyr at dere kan kreve å få vite hvilke lover og forskrifter som gjelder for din virksomhet, hvor dere finner dette regelverket og hvordan vi tolker krav i regelverket. Vi kan ikke gi konkrete råd om hvordan dere skal oppfylle regelverket.

### Dere har rett til å klage på vedtak

Dere kan klage på hele eller deler av vedtaket til Samferdselsdepartementet etter reglene i forvaltningsloven § 28 flg. En eventuell klage sender dere til Statens jernbanetilsyn [post@sjt.no](mailto:post@sjt.no). Klagefrist er tre uker fra dagen dere mottar tilsynsrapporten. På våre nettsider finner dere mer informasjon om hvordan dere skal gå frem for å [klage](#).

### Dere har rett til å få informasjon om vår saksbehandling

Dere har rett til å få vite hvordan vi behandler saken og få innsyn i dokumentene i deres sak etter forvaltningsloven §§ 18-21.

### Vi publiserer tilsynsrapporter på våre nettsider

Vi publiserer våre rapporter fra tilsyn med sikkerhet på våre nettsider, etter at vi har gjort en individuell vurdering om deler av rapporten skal unntas i henhold til offentleglova<sup>4</sup> og eventuell skjermes i henhold til annet regelverk.

### Dere kan kontakte oss

Ta gjerne kontakt med oss, hvis dere har spørsmål til dette brevet eller saken generelt. Dere kan sende en e-post til [post@sjt.no](mailto:post@sjt.no) eller ringe oss på telefon **22 99 59 00**. Angi saksnummeret når dere kontakter oss.

---

<sup>1</sup> Lov om fornøyelsesinnretninger (tivoliloven) LOV-2017-05-22-30

<sup>2</sup> Lov om taubaner (taubaneloven) LOV-1912-06-14-1

<sup>3</sup> Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) LOV-2022-06-17-63 01.07.2022

<sup>4</sup> Lov om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (offentleglova) LOV-2021-06-18-124 01.07.2021